

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/52/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200424
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014200424.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu : A R A V E R a. s., so sídlom v Trenčíne, M. R. Štefánika 26, IČO: 00 679 291, právne zastúpený : JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom kancelárie v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8/A, proti žalovanému : Slovenská inšpekcia životného prostredia - ústredie, Útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny, so sídlom v Bratislave, Jeséniova 17 D, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. 671-997/25/2014/Mar z 10. januára 2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-32 z 8. septembra 2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-48 z 22. januára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-32 z 8. septembra 2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-48 z 22. januára 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.
Rozhodnutie krajského súdu

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5S 52/2014-32 z 8. septembra 2015, (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“ a „rozhodnutie krajského súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. 671-997/25/2014/Mar z 10. januára 2014 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného správneho orgánu“), ktorým Slovenská inšpekcia životného prostredia - ústredie, Útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny (ďalej aj „žalovaný správny orgán“) zamietla odvolanie účastníka správneho konania (žalobcu) a potvrdila

rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia - Inšpektorát životného prostredia Žilina č. 6990-32038/75/2013/Mac z 25. novembra 2013 (ďalej aj rozhodnutie „prvoinštančného správneho orgánu“), ktorým prvoinštančný správny orgán uložil účastníkovi konania (žalobcovi) podľa § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení účinnom do 31. decembra 2013 poriadkovú pokutu vo výške 330 eur za to, že ani na opakovanú písomnú výzvu nepredložil účastník správneho konania (žalobca) potrebné doklady súvisiace s podaným vysvetlením o skutočnostiach dôležitých pre objasnenie protiprávneho konania podľa zákona č. 543/2002 Z. z.. Krajský súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na ustanovenie § 71 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 a uviedol, že žalobca v žalobe žiadal, aby krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu bolo nedostačujúce na posúdenie veci, rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu a administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný správny orgán sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu mal za preukázané, že Slovenskej inšpekcii životného prostredia - Inšpektorátu životného prostredia Žilina, odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny bol 7. augusta 2013 doručený podnet na prešetrovanie rozširovania nepôvodných druhov zveri za hranicami zastavaného územia obce Motešice, ktorého sa mal dopustiť Ing. X. G., predseda predstavenstva spoločnosti A R A V E R a. s., so sídlom v Trenčíne chovom danieľaj a muflonej zveri pravdepodobne od roku 2007 na oplotenom pozemku v k. ú. Z. Q. a v k. ú. V. a vypustením hlavne muflonej zveri pravdepodobne vo februári 2011 do voľnej prírody poľovného revíru Machnáč.

Keďže obsahom podnetu sa už zaoberali aj iné miestne príslušné orgány štátnej správy prvoinštančný správny orgán si vyžiadal kompletne spisové materiály obce Motešice, Obvodného oddelenia policajného zboru v Trenčianskych Tepliciach, Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Trenčín, bývalého Obvodného lesného úradu v Trenčíne, bývalého Obvodného úradu životného prostredia v Trenčíne a Slovenského poľovníckeho zväzu regionálnej organizácie Trenčín.

Za účelom objasnenia veci inšpekcia vyzvala a predvolala na podanie vysvetlenia o skutočnostiach dôležitých na objasnenie protiprávneho konania účastníka konania ako vlastníka oplotených pozemkov, na ktorých je realizovaný chov danieľaj a muflonej zveri ako aj súčasného chovateľa zveri v prevádzkarni Horné Motešice na 15. októbra 2013. Súčasný chovateľ zveri, ktorý súčasne zastáva funkciu predsedu predstavenstva účastníka konania si listovú zásielku neprevzal v odbernej lehote a rokovania sa nezúčastnil aj napriek tomu, že ako štatutárny zástupca účastníka konania mal o jeho konaní vedomosť. Účastník konania sa rokovania nezúčastnil, ospravedlnil sa listom z 11. októbra 2013, ktorý však bol na poštovú prepravu podaný až 14. októbra 2013 a inšpekcii doručený 15. októbra 2013, teda už v čase konania rokovania na Obecnom úrade v Motešiciach. V písomnom vysvetlení podal účastník konania k predmetnej veci stanovisko, že A R A V E R a. s., sa nezaobera chovom uvedenej zveri, žiadnu zver nevypúšťa do voľnej prírody a nemá žiadne zariadenia v chránených územiach a ani v ich ochranných pásmach. Uvedené vysvetlenie považuje za úplné a dostačujúce a z toho dôvodu ako aj z dôvodu pracovnej vyťaženia sa rokovania nezúčastní. Účastník konania žiadal, aby mu otázky správny orgán zaslal písomne, na ktoré on bude odpovedať. V písomnom stanovisku účastníka konania uviedol, že žiaden chov zveri spoločnosť A R A V E R a. s., na svojich pozemkoch nezriadila, žiadnu zver nechová, pozemky oplotila na základe stavebného povolenia. Zo stanoviska ďalej vyplýva, že osoby, ktoré sa mali údajne podieľať na vypúšťaní muflonej zveri do voľnej prírody boli zamestnancami účastníka konania aj keď tvrdenie o vypúšťaní zveri považuje účastník konania za absurdné a rovnako potvrdzuje, že v minulosti žiadal účastník konania o uznanie zverníka, no konanie bolo zastavené, preto boli pozemky prenajaté „SHR“, ktorý tam prevádzkuje zverofarmu. Doklady upravujúce vzťahy medzi chovateľom zveri a vlastníkom pozemkov odmietol účastník konania predložiť z dôvodu, nakoľko obsahujú osobné údaje chránené zákonom. Účastník konania opätovne žiadal o zaslanie podrobných otázok k prešetrovanej veci inšpekcia mu vyhovel a výzvou z 29. októbra 2013 ho vyzvala o zodpovedanie

piatich konkrétnych otázok a predloženie dokladov súvisiacich s podaným vysvetlením. V písomnom stanovisku účastníka konania zo 7. novembra 2013 reagoval na obsah podnetu a dôkazy predložené dodávateľom podnetu, čo však nebolo predmetom ani jednej otázky položenej účastníkovi konania vo výzve na podanie vysvetlenia. Účastník konania vo svojom stanovisku nepodal vysvetlenie ku skutočnostiam uvedeným v bode č. 1 výzvy na podanie vysvetlenia a to aj napriek tomu, že v nej bol upozornený na to, že opätovné nepredloženie potrebných dokladov súvisiacich s podaným vysvetlením bude inšpekcia považovať za účelové marenie objasňovania protiprávneho konania s možným sankčným postihom. V prvej otázke výzvy na podanie vysvetlenia inšpekcia účastníka konania poučila, že predmetom objasňovania podnetu nie je súčasný chov muflonej a danielkej zveri v jeho oplotenom areáli, ale jej rozširovanie za hranicami zastavaného územia obce Motešice, teda obdobie zriadenia chovu a obdobie údajného vypúšťania muflonej zveri do voľnej prírody. Účastník konania ako vlastník predmetných pozemkov disponuje údajmi dôležitými na objasnenie protiprávneho konania, preto bol v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z. povinný podať vysvetlenie a to uviesť identifikačné údaje subjektov, ktoré na pozemkoch účastníka konania zriadili chov muflonej a danielkej zveri a identifikačné údaje subjektov, ktoré sa na nich zaoberali chovom zveri. Súčasne bol účastník konania povinný inšpekcii predložiť doklady súvisiace s podaným vysvetlením teda kópie dokladov upravujúcich vzťahy medzi vlastníkom pozemkov a chovateľom zveri. Keďže účastník konania na opakovanú výzvu prvoinštančného správneho orgánu nepredložil kópie dokladov upravujúcich vzťahy medzi vlastníkom oplotených pozemkov k. ú. Z. Q. a k. ú. V., ktorým je žalobca a údajným chovateľom muflonej a danielkej zveri na nich bola mu rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu uložená pokuta v zmysle § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. vo výške 330 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie o ktorom rozhodol žalovaný správny orgán rozhodnutím č. 671-997/25/2014/Mar z 10. januára 2014, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil správnosť rozhodnutia prvoinštančného správneho orgánu.

Krajský súd sa plne stotožnil s právnym názorom žalovaného správneho orgánu, že správne právne posúdil danú vec. Žalobca na výzvu správneho orgánu nepredložil potrebné doklady súvisiace s podaným vysvetlením tak, ako to ukladá ustanovenie § 71 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.. Žalovaný správny orgán správne rozhodol, keď postupoval a rozhodoval podľa právneho stavu platného v čase vydania jeho rozhodnutia a to podľa zákona č. 543/2002 Z. z. účinného do 31. decembra 2013. Dokazovanie správneho orgánu preukázalo, že žalobca dokladmi upravujúcimi vzťahy medzi vlastníkom oplotených pozemkov, ktorým je žalobca a údajným chovateľom muflonej a danielkej zveri na nich musel disponovať, čo vyplývalo aj z jeho vyjadrení.

Ďalej krajský súd uviedol, že neobstojí ani námietka žalobcu, že zistenie skutkového stavu správnym orgánom bolo nedostačujúce na posúdenie veci. Krajský súd mal za to, že prvoinštančný správny orgán vykonal v danej veci rozsiahle dokazovanie, čo vyplýva aj z administratívneho spisu. Obe rozhodnutia správnych orgánov boli riadne zdôvodnené a boli v nich uvedené skutočnosti, ktoré viedli správne orgány k danému rozhodnutiu. Taktiež krajský súd nevzhladol, že by boli porušené práva žalobcu ako účastníka konania to znamená, že neobstojí ani námietka žalobcu, čo sa týka vady konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Žalovaný správny orgán mal za preukázané, že doklad upravujúci vzťahy medzi účastníkom konania - žalobcom a chovateľom zveri existuje a je to nájomná zmluva uzavretá medzi účastníkom konania a Ing. X. G. SHR uzatvorená 31. decembra 2009 v Trenčíne. To, že takáto zmluva existuje potvrdil aj žalobca vo svojom stanovisku z 25. októbra 2013, kde uviedol, že tieto doklady nepredloží, nakoľko obsahujú osobné údaje chránené zákonom.

Žalobca nerešpektoval výzvy prvoinštančného správneho orgánu na dodanie potrebných dokladov a preto prvoinštančný správny orgán využil svoje oprávnenie stanovené v ustanovení § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. a uložil žalobcovi poriadkovú pokutu. Prvoinštančný správny orgán dal niekoľko krát možnosť účastníkovi konania, aby požadované doklady dodal, ale tento túto možnosť nevyužil. Žalovaný správny orgán sa zaoberal so všetkými vyjadreniami a námietkami žalobcu, ktoré súvisia s predmetom konania o uložení poriadkovej pokuty, s ktorými bol žalobca oboznámený a použil ich pri ukladaní poriadkovej pokuty. Výška pokuty bola riadne odôvodnená a bola uložená tak ako ju ukladá § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z., ktorej výška bola stanovená do 331,93 eur.

Konanie o uložení poriadkovej pokuty bolo začaté a ukončené prvoinštančným správnym orgánom podľa ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013. Prvoinštančný správny orgán rozhodoval podľa právneho stavu platného v čase vydania jeho

rozhodnutia. Zákonom č. 506/2013 Z. z. účinným od 1. januára 2014 sa novelizoval zákon č. 543/2002 Z. z.. Po novelizácii zákona č. 543/2002 Z. z. účinnej od 1. januára 2014 je ustanovenie o uložení poriadkovej pokuty uvedené v § 71 ods. 15 zákona č. 543/2002 Z. z., podľa ktorej orgán ochrany prírody môže uložiť poriadkovú pokutu od 30 eur do 1500 eur. Po novelizácii zákona č. 543/2002 Z. z. účinnej k 1. januáru 2014 sa zaviedla spodná hranica a zvýšila sa horná hranica poriadkovej pokuty.

Vzhľadom k článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, kde sa uvádza, že trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie, odvolací orgán čiže žalovaný správny orgán pokračoval v konaní podľa zákona č. 543/2002 Z. z. účinného do 31. decembra 2013. S týmto právnym názorom plne súhlasil aj krajský súd.

Vzhľadom na uvedené krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Krajský súd mal za to, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného správneho orgánu bol z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobcu neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia žalobu v celom rozsahu podľa § 250 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

II.

Odvolanie žalobcu

Žalobca podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu riadne a včas proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-32 z 8. septembra 2015 odvolanie (ďalej aj „podané odvolanie“ a „odvolanie žalobcu“), v ktorom sa domáhal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

V podanom odvolaní žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že rozhodnutie krajského súdu napáda z dôvodu podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku, podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku a podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku.

Žalobca v podanom odvolaní namietal, že krajský súd neprihliadol na námietku miestnej príslušnosti súdu, ktorú v konaní pred krajským súdom uplatnil žalovaný správny orgán. Krajský súd tak neskúmal miestnu príslušnosť na riadne a včas uplatnenú námietku miestnej príslušnosti súdu žalovaným správnym orgánom, ani sa v rozhodnutí krajského súdu s touto námietkou nijako nevysporiadal.

Ďalej, podľa žalobcu, bolo cieľom prvoinštančného správneho orgánu zistiť subjekt chovateľa zveri a identifikačné údaje tohto subjektu v čase údajného vypúšťania nepôvodných druhov zveri do voľnej prírody. Tieto informácie bolo podľa žalobcu možné zistiť aj z pripojených spisových materiálov, ktoré si žalovaný správny orgán vyžiadal za účelom objasnenia podnetu od iných správnych orgánov. Žalobca poukázal na úradný záznam Obvodného lesného úradu Trenčín č. j. 2011/00101 z 18. marca 2011 a na identifikáciu farmového chovu (SK-FCH-TN-240), ktorý je vedený v registri farmových chovov voľne žijúcej zveri Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky, pričom tento register je voľne dostupný na internete.

Podľa žalobcu ak by aj požiadavka na predloženie nájomnej zmluvy bola relevantná, nezbavuje to prvoinštančný správny orgán dokázať skutočnosť, že žalobca touto zmluvou disponoval. Vo vyjadrení žalobcu z 18. novembra 2013 žalobca totiž oznámil, že žiadnymi inými dokladmi, než tými, ktoré už zaslal nedisponuje. Podľa žalobcu prvoinštančný správny orgán žiadnym spôsobom nedokazoval, či žalobca disponuje nájomnou zmluvou, ktorú žiadal predložiť žalovaný správny orgán. Napokon žalovaný správny orgán si zabezpečil požadovanú zmluvu od OR PZ Trenčín v priebehu rozhodovania o dovolaní žalobcu v správnom konaní. To znamená podľa žalobcu, že uloženie poriadkovej pokuty žalobcovi stráca zmysel, keď inštitút poriadkovej pokuty je nástrojom na zabezpečenie hospodárnosti konania a odstránenia zbytočných prieťahov.

Na záver žalobca uviedol, že žalovaný správny orgán nemal oprávnenie požadovať súčinnosť od tretích osôb, keďže žalovaný správny orgán v zmysle ustanovenia § 71 ods. 4 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 neoznámil žalobcovi najneskôr v deň začatia výkonu štátneho

dozoru kontrolovanej osobe (žalobcovi) začatie kontroly. Podľa žalobcu je zrejmé, že de iure štátny dozor nikdy voči nemu nezačal, a teda nemohla mu byť v rámci neho uložená poriadková pokuta v zmysle ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z..

III.

Vyjadrenie žalovaného správneho orgánu k odvolaniu

K podanému odvolaniu sa vyjadril žalovaný správny orgán listom zo 4. apríla 2016 a zotrval na svojich tvrdeniach.

IV.

Právny názor odvolacieho súdu

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, orgánov územnej samosprávy ako i orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako i fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa ustanovenia § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v žalobcom podanom odvolaní podľa § 212 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a § s 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a postupom podľa § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle odvolacieho súdu (www.nsud.sk) po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnoprávnymi a procesnými administratívnymi predpismi.

V intenciách ustanovenia § 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd preskúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu, podľa procesných a hmotno-právnych noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Odvolací súd primárne v medziach odvolania preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho súdneho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvoinštančného správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom konania na krajskom súde bolo preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. 671-997/25/2014/Mar z 10. januára 2014, ktorým Slovenská inšpekcia životného prostredia - ústredie, Útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny zamietla odvolanie účastníka správneho konania (žalobcu) a potvrdila rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia - Inšpektorát životného prostredia Žilina č. 6990-32038/75/2013/Mac z 25. novembra 2013, ktorým prvoinštančný správny orgán uložil účastníkovi konania (žalobcovi) podľa § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o

ochrane prírody a krajiny v znení účinnom do 31. decembra 2013 poriadkovú pokutu vo výške 330 eur za to, že ani na opakovanú písomnú výzvu nepredložil účastník správneho konania (žalobca) potrebné doklady súvisiace s podaným vysvetlením o skutočnostiach dôležitých pre objasnenie protiprávneho konania podľa zákona č. 543/2002 Z. z..

Odvolačný súd preskúmajúc odvolaním napadnuté rozhodnutie ako i obsah súdneho a administratívneho spisu v rozsahu podaného odvolania konštatuje, že argumentácia žalobcu nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých krajský súd zamietol jeho žalobu. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobným spôsobom vysporiadal so žalobnými námietkami, a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávany prípad.

Podľa názoru odvolacieho súdu, bola celá vec prešetrená riadne a skutkový stav bol podrobne zistený, o čom svedčí obsah administratívneho spisu, z ktorého vyplýva uvedené. V súdnom konaní bolo obsahom administratívneho spisu preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako krajský súd ani odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia s tým, že krajský súd dostatočne podrobne a presne posúdil zistený skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami žalobcu.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu je i podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu správnym orgánom a správne právne posúdené. Preto ak krajský súd dospel k právnemu záveru totožnému so záverom správnych orgánov oboch inštancií a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a práv žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd za správny.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že krajský súd neprihliadol na námietku miestnej príslušnosti súdu, ktorú v konaní pred krajským súdom uplatnil žalovaný správny orgán, odvolací súd uvádza, že z ustanovenia § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že súd z úradnej povinnosti skúma, či je daná miestna príslušnosť. Z časového hľadiska skúma miestnu príslušnosť kedykoľvek počas konania, avšak len pokiaľ ide o osobitnú miestnu príslušnosť výlučnú. Na to, aby mohol skúmať všeobecnú miestnu príslušnosť alebo osobitnú miestnu príslušnosť alternatívnu musí žalobca vystupovať v rôznych veciach ako žalobca, alebo miestnu príslušnosť musí namietať žalovaný. V takom prípade však námietka miestnej nepríslušnosti musí byť vznesená pri prvom úkone, ktorý žalovanému patrí a ak túto svoju zákonnú možnosť do takto stanoveného času nevyužije, dochádza ku konvalidácii miestnej príslušnosti súdu, v dôsledku čoho sa konanie uskutoční na v podstate miestne nepríslušnom súde. V ostatných prípadoch nemá súd z úradnej povinnosti skúmať svoju miestnu príslušnosť.

Z predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že v prejednávanej veci žalovaný správny orgán vzniesol riadne a včas námietku miestnej nepríslušnosti Krajského súdu v Bratislave pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patril - vyjadrení k žalobe z 27. júna 2014, ako aj to, že vo veci v zmysle ustanovenia § 246a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval miestne nepríslušný súd.

Odvolačnú námietku žalobcu možno posúdiť podľa obsahu jednak ako námietku miestnej príslušnosti. Z ustanovenia § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku však vyplýva, že námietku miestnej príslušnosti súdu môže uplatňovať len procesný subjekt v postavení žalovaného, nie žalobca. Naviac, uplatnenie námietky miestnej príslušnosti súdu je v zmysle ustanovenia § 105 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku koncentrované k prvému procesnému úkonu, ktorý žalovanému v konaní patrí. Námietka miestnej príslušnosti súdu tiež nie je podľa ustanovenia § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku relevantnou odvolacou námietkou.

Odvolačnú námietku, týkajúcu sa miestnej príslušnosti tiež možno posúdiť ako námietku nesprávneho procesného postupu krajského súdu. V uvedenom prípade by existovala možnosť aplikácie ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku alebo ustanovenia § 205 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Skutočnosť, že žalobca v podanom odvolaní poukazoval na nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorý neskúmal miestnu príslušnosť na riadne a včas uplatnenú námietku miestnej príslušnosti súdu žalovaným správnym orgánom, však nepovažuje odvolací súd za relevantnú námietku žalobcu, keď podaním žaloby na miestne nepríslušný súd si žalobca sám vybral súd, na ktorom mienil uplatňovať svoje nároky. Naviac, žalovaný správny orgán nepodal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, preto sa podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný správny orgán stotožnil s postupom a rozhodnutím

krajského súdu a krajský súd nedostatok podmienky miestnej príslušnosti svojim rozhodnutím zhodil. Napokon, podľa odvolacieho súdu, miestna nepríslušnosť krajského súdu sama o sebe, nemá za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia krajského súdu, a týmto postupom krajského súdu sa ani žalobcovi neodňala možnosť konať pred súdom.

Na základe uvedeného preto odvolací súd vyhodnotil túto odvoláciu námietku za nedôvodnú.

Podľa ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 ak sa osoba na výzvu orgánu ochrany prírody nedostaví bez náležitého ospravedlnenia na podanie vysvetlenia alebo ho odoprie podať, alebo nepredloží potrebné doklady, môže jej tento orgán štátnej správy uložiť poriadkovú pokutu do 331,93 eura, a to aj opakovane.

Žalobcovi bola 9. októbra 2013 preukázateľne doručená a Výzva a predvolanie na podanie vysvetlenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Žilina č. 5817-26522/75/2013/Mac zo 7. októbra 2013 (ďalej len „výzva na poskytnutie súčinnosti“), v ktorej prvoinštančný správny orgán v rámci výkonu štátneho dozoru vyzýval žalobcu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 a ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 okrem iného na predloženie dokladov, najmä rozhodnutia (súhlasy, výnimky) a vyjadrenia orgánov ochrany prírody a iných orgánov štátnej správy vo veci oplotenia pozemkov a chovu zveri na nich, mapové podklady, osvedčenie o zápise do evidencie SHR, evidenciu o stavoch zveri a zmenách stavov zveri, resp. účtovné písomnosti súvisiace s nákupom a predajom zveri za celé obdobie jej chovu, doklad o registrácii farmového chovu zveri (oznámenie ŠVPS SR o pridelení registračného čísla) a iné písomnosti, údaje a vysvetlenia, ktoré môžu napomôcť objasneniu veci. Prvoinštančný správny orgán žalobcu poučil aj o možnosti uloženia mu poriadkovej pokuty v zmysle ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013.

Vyjadrenie žalobcu z 11. októbra 2013 k výzve na poskytnutie súčinnosti považoval prvoinštančný správny orgán za nedostatočné, a preto bola žalobcovi 24. októbra 2013 doručená Opätovná výzva a predvolanie na podanie vysvetlenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Žilina č. 5817-2766/75/2013/Mac z 21. októbra 2013 (ďalej len „opätovná výzva na poskytnutie súčinnosti“), v ktorej prvoinštančný správny orgán vyzval žalobcu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 a ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 v rámci výkonu štátneho dozoru okrem iného na predloženie dokladov, najmä rozhodnutia (súhlasy, výnimky) a vyjadrenia orgánov ochrany prírody a iných orgánov štátnej správy vo veci oplotenia pozemkov a chovu zveri na nich, mapové podklady, evidenciu o stavoch zveri a zmenách stavov zveri, resp. účtovné písomnosti súvisiace s nákupom a predajom zveri za celé obdobie jej chovu, doklady upravujúce vzťahy medzi vlastníkom pozemkov a chovateľom zveri na nich a iné písomnosti, údaje a vysvetlenia, ktoré môžu napomôcť objasneniu veci. Prvoinštančný správny orgán poučil žalobcu aj o možnosti uloženia mu poriadkovej pokuty v zmysle ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013.

V stanovisku žalobcu k opätovnej výzve na poskytnutie súčinnosti z 25. októbra 2013, žalobca uviedol, že doklady upravujúce vzťahy medzi chovateľom zveri a vlastníkom pozemkov nepredloží, nakoľko obsahujú osobné údaje chránené zákonom. Následne prvoinštančný správny orgán 31. októbra 2013 doručil žalobcovi Výzvu na podanie vysvetlenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Žilina č. 5817-29159/75/2013/Mac z 29. októbra 2013, v ktorej uviedol, že odoprieť potrebný doklad orgánu štátnej správy, ktorý vykonáva objasňovanie protiprávneho konania z dôvodu, že obsahuje osobné údaje, nemá oporu v žiadnom právnom predpise a že opätovné nepredloženie dokladov bude prvoinštančný správny orgán považovať za účelové marenie objasňovania protiprávneho konania s možným sankčným postihom v zmysle ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013.

Z uvedeného skutkového stavu má odvolací súd za preukázané, že žalobca (právnická osoba) na výzvu orgánu ochrany prírody (prvoinštančného správneho orgánu), konkrétne Výzvu a predvolanie na podanie vysvetlenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Žilina č. 5817-26522/75/2013/Mac zo 7. októbra 2013, Opätovnú výzvu a predvolanie na podanie vysvetlenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Žilina č. 5817-2766/75/2013/Mac z 21. októbra 2013 a Výzvu na podanie vysvetlenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia Inšpektorátu životného prostredia Žilina č. 5817-29159/75/2013/Mac z 29. októbra 2013, nepredložil potrebné doklady - doklady upravujúce vzťahy medzi vlastníkom pozemkov a chovateľom

zveri (nájomnú zmluvu medzi žalobcom a chovateľom zveri) a teda naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že nedisponuje dokladmi upravujúcimi vzťahy medzi chovateľom zveri a vlastníkom pozemkov, je potrebné podľa odvolacieho súdu poukázať na to, že žalobca je jedným z účastníkov týchto zmluvných vzťahov a preto by mal ako dobrý hospodár a ako jedna zo zmluvných strán uvedené doklady mať vo svojej dispozícii. Navyiac, ich dispozíciu sám žalobca potvrdil v stanovisku k podaniu vysvetlenia z 25. októbra 2013 a preto sa neskoršie tvrdenia žalobcu javia odvolaciemu súdu ako účelové a nedôveryhodné.

Ak žalobca poukazuje na účel poriadkovej pokuty a to, že tento účel nebol rozhodnutím žalovaného správneho orgánu naplnený, odvolací súd uvádza, že v ustanovení § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 je upravený inštitút poriadkovej pokuty. Poriadková pokuta je procesnou sankciou, ktorou je možné vynútiť si splnenie tých procesných povinností, ktoré napriek tomu, že došlo k ich účinnému uloženiu, splnené neboli. Základným predpokladom pre vydanie takéhoto rozhodnutia je to, že konaním alebo opomenutím dôjde k sťaženiu postupu konania, t. j. nesplnením takej povinnosti dôjde k predĺženiu konania. Svojou podstatou tak uvedené poriadkové opatrenie umožňuje zabezpečiť nerušený priebeh konania a súčinnosť účastníkov konania, resp. ich zástupcov a iných subjektov v prípade, ak títo nemajú záujem podieľať sa na prebiehajúcim konaní spôsobom, ktorý zákon upravuje, alebo ak by priebeh konania iným spôsobom sťažovali, predlžovali či dokonca marili.

Z uvedeného potom vyplýva, že žalobca svojim konaním skutočne sťažoval postup správneho orgánu pri výkone štátneho dozoru, resp. svojim konaním maril tento výkon a predlžoval ho. Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením žalobcu, že prvoinštančný správny orgán požadoval doklady, ktorými disponoval. Prvoinštančný správny orgán síce disponoval časťou informácií, ktoré boli obsiahnuté v nájomnej zmluve medzi žalobcom a chovateľom zveri, to však neospravedlňuje žalobcu na kvalifikovanú výzvu správneho orgánu túto zmluvu prvoinštančnému správnenému orgánu nepredložiť. Rovnako ani skutočnosť, že prvoinštančný správny orgán mal inú možnosť ako získať požadované doklady, neobstojí. Je výlučne vecou správneho orgánu akým spôsobom vedie konanie a vykonáva dokazovanie, keďže správny orgán sám nesie zodpovednosť za to, aby správne konanie prebiehalo podľa základných pravidiel správneho konania zakotvených v § 2 Správneho poriadku. Navyiac, žalobca nemal žiaden právny ani faktický dôvod požadované doklady prvoinštančnému správnenému orgánu nepredložiť.

Pokiaľ žalobca namieta, že žalovaný správny orgán v zmysle ustanovenia § 71 ods. 4 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 neoznámil žalobcovi najneskôr v deň začatia výkonu štátneho dozoru kontrolovanej osobe (žalobcovi) začatie kontroly, a preto je zrejmé, že de iure štátny dozor nikdy voči žalobcovi nezačal, a teda nemohla mu byť v rámci neho uložená poriadková pokuta v zmysle ustanovenia § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013, odvolací súd uvádza, že v administratívnom spise sa nenachádza založené písomné oznámenie žalobcovi o začatí výkonu štátneho dozoru v zmysle ustanovenia § 71 ods. 4 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013.

Z ustanovenia § 71 ods. 4 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 vyplýva, že oprávnený zamestnanec je povinný oznámiť najneskôr v deň začatia výkonu štátneho dozoru kontrolovanej osobe alebo jeho zamestnancovi začatie kontroly a preukázať sa služobným preukazom, alebo osobitným písomným poverením. V rámci výkonu štátneho dozoru je potom správny orgán oprávnený v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 požadovať od fyzických a právnických osôb potrebnú súčinnosť. Zo znenia ustanovenia § 71 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 však nevyplýva, že túto súčinnosť je povinný poskytnúť len kontrolovaný subjekt, ale ktorákoľvek fyzická či právnická osoba na výzvu správneho orgánu. Ustanovenie § 71 ods. 13 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 preto nie je naviazané výlučne na kontrolovaný subjekt ale na výkon štátneho dozoru a poriadkovú pokutu možno uložiť ktorejkoľvek fyzickej alebo právnickej osobe, ktoré na výzvu neposkytnú správnenému orgánu potrebnú súčinnosť v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 a ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013.

Z výzvy na poskytnutie súčinnosti a opätovnej výzvy na poskytnutie súčinnosti vyplýva, že žalobca bol v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 a ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 vyzvaný prvoinštančným správnym orgánom ako orgánom štátneho dozoru podľa § 66

písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. na poskytnutie súčinnosti v rámci objasňovania podnetu na prešetrovanie rozširovania nepôvodných druhov zveri za hranicami zastavaného územia. Z uvedenej formulácie vyplýva, že prvoinštančný správny orgán konal v pozícii orgánu štátneho dozoru, a že žiadal o poskytnutie súčinnosti v rámci výkonu štátneho dozoru. Vo vzťahu k predmetu sporu je bez relevancie, či výkon štátneho dozoru bol alebo nebol v zmysle ustanovenia § 71 ods. 4 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2013 oznámený kontrolovanému subjektu a či žalobca bol alebo nebol v postavení kontrolovaného subjektu.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že ani s touto odvolacou námietkou žalobcu sa nestotožnil a považuje ju za nedôvodnú.

Pokiaľ ide o výšku poriadkovej pokuty, tú určuje správny orgán s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti, čo znamená, že pri stanovení sumy každej pokuty disponuje správny orgán voľnou úvahou. Miera voľnej úvahy správneho orgánu však nie je absolútna, ale je obmedzená maximálnou možnou hranicou poriadkovej pokuty vo výške 331,93 eur.

Vo vzťahu k výške uloženej pokuty prvoinštančný správny orgán a žalovaný správny orgán uviedli, že pri ukladaní poriadkovej pokuty prihliadali najmä na skutočnosť, že účastník konania nepredložil požadované doklady ani na opakovanú výzvu správneho orgánu, a neurobil tak ani po začatí konania o uložení poriadkovej pokuty. Prvoinštančný správny orgán a žalovaný správny orgán zároveň nezistili žiadne poľahčujúce okolnosti, ktoré by mali vplyv na výšku uloženej poriadkovej pokuty. Uvedené sa odvolaciemu súdu javí ako jasné, zrozumiteľné a dostatočné odôvodnenie výšky uloženej sankcie, ktoré nevybočuje z medzí stanovených zákonom a má oporu vo vykonanom dokazovaní.

Na záver odvolací súd konštatuje, že ani námietku žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu nepovažuje za dôvodnú, nakoľko ako už bolo mnohokrát judikované, že v odôvodnení rozhodnutia je potrebné objasniť len skutočnosti, ktoré majú pre vec podstatný význam. V tejto súvislosti Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (sp. zn. IV. ÚS 112/05, sp. zn. I. ÚS 117/05).

Odvolací súd preto nevyhovel podanému odvolaniu a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-32 z 8. septembra 2015 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 52/2014-48 z 22. januára 2016 ako vecne správny podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a s ustanovením § 219 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, potvrdil, keď boli dané dôvody pre zamietnutie žaloby krajským súdom.

V.

Trovy odvolacieho konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 250k ods. 1 a contrario Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, s ustanovením § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalovaný správny orgán mal v konaní úspech, avšak správneho orgánu zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnictve neprináleží.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.